

De Vlaamse Vereniging Tolken Gebarentaal (VVTG) adviseert het inzetten van twee (of meerdere) tolken Gebarentaal tijdens intensieve of langdurige opdrachten.

Algemene toelichting

Tolken Vlaamse Gebarentaal vormen de brug tussen de Vlaamse Gebarentaal en de gesproken taal en vice versa.

Een tolk Gebarentaal wordt ingezet in elke situatie waar communicatie vereist is, van een kerkdienst tot een internationaal congres. Door de grote verscheidenheid in de duur en de intensiteit van tolkopdrachten, wordt een opdracht soms beter door twee tolken uitgevoerd, die elkaar beurtelings afwisselen.

RSI

De term RSI is de afkorting van 'Repetitive Strain Injury'. Letterlijk betekent de term 'lichamelijke aandoening door herhaalde overbelasting'. Het is een verzamelterm voor diverse pijnklachten in de nek, schouders, armen, polsen en handen (en uitzonderlijk van de benen) ten gevolge van een chronische overbelasting.

Uit internationaal onderzoek is gebleken dat tolken Gebarentaal een grote kans hebben op fysieke klachten (zoals RSI) en mentale overbelasting. Oorzaken hiervan kunnen zijn:

- Langdurige opdrachten (+ 3u) die door één tolk uitgevoerd worden
- Onvoldoende pauzes tijdens de tolkopdracht
- Intensiteit of/en complexiteit van een opdracht

Teamtolken

Het inzetten van twee (of meer) tolken op een intensieve of langdurige opdracht verkleint de kans op RSI aanzienlijk. Daarnaast zijn er nog vele voordelen verbonden aan het inzetten van twee tolken:

- Continuïteit van het tolkwerk is gewaarborgd, omdat er tijdens de opdracht continu getolkt wordt. Dat wil zeggen dat er in principe geen tolkpauzes genomen hoeven te worden.
- De tolken wisselen af, waardoor de mentale en fysieke conditie optimaal blijft en de kwaliteit van het tolkwerk gewaarborgd wordt.
- De tolken zijn samen verantwoordelijk voor het tolken en ondersteunen elkaar tijdens het tolkproces, waardoor de kans op tolkfouten aanzienlijk kleiner wordt.

Situaties

De beslissing of twee (of in sommige gevallen zelfs meer) tolken voor een tolksituatie ingezet dienen te worden, hangt van een aantal criteria af:

- De duur van de opdracht. Een opdracht die langer dan 3u duurt kan door één tolk onmogelijk op een kwalitatief hoogstaande manier uitgevoerd worden, tenzij het duidelijk is dat het gaat om een bijzonder eenvoudige opdracht.
- Complexiteit : dit kan betrekking hebben op een hoog taalniveau of een moeilijk thema, of met situaties waarbij er veel interactie is zoals tijdens groepswork, vergaderingen of op overlegmomenten. (Vaak worden deze "rustige momenten" voor de deelnemers onterecht aanzien als "rustige tolmomenten")
- De dynamiek van een opdracht (zoals bij een conferentie, of de aanwezigheid van meerdere dove mensen, afwisselend stem- en gebarentaaltolken).

Advies

Aan de hand van de criteria hierboven kan de klant zelf oordelen of hij voor de tolkopdracht beter twee tolken i.p.v. één tolk aanvraagt.

Het bemiddelingsbureau (CAB) of de tolk kunnen hierbij eveneens een adviserende rol spelen. Een tolk kan aangeven de opdracht enkel te kunnen/willen uitvoeren als er twee tolken zijn. Het CAB kan aangeven dat de kwaliteit van het tolkwerk sterk zal lijden onder de aanwezigheid van slechts één tolk, of kan aangeven dat het geen tolk zal kunnen vinden die de opdracht alleen zal uitvoeren.

Indien het bemiddelingsbureau twee tolken zoekt maar vaststelt dat er geen tweede tolk vrij is, dient het bureau de reeds bevestigde tolk zo snel mogelijk op de hoogte te brengen, zodat deze alsnog de opdracht kan weigeren indien hij het onverantwoord vindt de zware opdracht alleen uit te voeren.

Betaling

Indien de opdracht in een team van twee (of meerdere) tolken uitgevoerd dient te worden, dan dient iedere tolk voor de gehele tijd van de opdracht betaald te worden. Uiteraard dienen beide tolken vergoed te worden voor de verplaatsing.